

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1To/5/2023
Identifikačné číslo spisu:	9522100041
Dátum vydania rozhodnutia:	02.04.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:9522100041.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD., a JUDr. Emila Klemaniča na verejnom zasadnutí konanom 2. apríla 2025 v Bratislave, v trestnej veci obžalovaného J. Y., pre zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona a iný trestný čin, o odvolaní obžalovaného J. Y. a prokurátora proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu Pezinok, sp. zn. 11T/3/2022, z 27. marca 2023

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného poriadku zrušuje rozsudok Špecializovaného trestného súdu Pezinok, sp. zn. 11T/3/2022, z 27. marca 2023 v časti - vo výroku o vine a vo výroku o treste, týkajúcich sa obžalovaného J. Y..

Na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku

obžalovaného J. Y., nar. XX. A. XXXX v R., trvale bytom T. XXXX/XX, J. Q. T.

uznáva za vinného, že

obvinený J.. G. Š.P. ako konateľ obchodnej spoločnosti G., s. r. o., so sídlom F., Q. XX, IČO: XX XXX XXX uzatvoril 20.06.2014 v Bratislave s Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky, zastúpeným Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou so sídlom Bratislava, Bajkalská 27, IČO: XX XXX XXX, Zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. X.-XXXDM-XXXX/. (ďalej len „zmluva o NFP“) v rámci operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast, na projekt s kódom č. XXXXXXXXXXXX pod názvom „Zavedenie inovatívnej technológie G., s. r. o.“ s miestom realizácie F., Q. XX, maximálne do výšky 121.242,- Eur, čo predstavuje 60 % z celkových oprávnených výdavkov na realizáciu aktivít projektu v sume 202.070,- Eur, na základe ktorej po predchádzajúcej vzájomnej dohode s obv. J. Y., ako konateľom obchodnej spoločnosti J. & R., s. r. o., so sídlom R., T. XA/XXXX, IČO: XX XXX XXX, víťazom predstieranej verejnej súťaže - verejného obstarávateľa spoločnosti G., s. r. o. s predmetom „Baliaca linka s metaldetektorom používaná pri výrobe kvasenej kapusty“ s miestom dodania F., Q. XX, vyhlásenej 13.03.2015, v úmysle vylákať finančné prostriedky v rozpore s bodom 2.4 zmluvy o NFP v spojení s článkom 3 odsek 2 Všeobecných zmluvných podmienok, článkom 6 odsek 1 písmeno b) bod iii) Všeobecných zmluvných podmienok a článkom 14 odsek 1 písmeno f) a písmeno k) Všeobecných zmluvných podmienok, dňa 10.09.2015 obv. J.. G. Š. za prijímateľa obchodnú spoločnosť G., s. r. o. predložil Slovenskej inovačnej a energetickej agentúre záverečnú žiadosť o platbu č. XXXXXXXXXXXXXXX s nárokom na úhradu

výdavkov v celkovej výške 202.050,- Eur za baliacu linku s dávkovacím zariadením používaným pri výrobe kvasenej kapusty spolu s detektorom kovov, pričom prehlásil aj, že všetky pravidlá štátnej pomoci, verejného obstarávania, ochrany životného prostredia a rovnosti príležitostí boli dodržané, pričom oprávnenosť tejto žiadosti deklaroval nepravdivými dokladmi, a to okrem iných aj - faktúrou č. XXXXXXXXXX zo 17.04.2015 od dodávateľa J. & R., s. r. o. s predmetom fakturácie „Baliaca linka HSV101B výr. č. XXXX A s dávkovacím zariadením DS1A používaným pri výrobe kvasenej kapusty spolu s detektorom kovov SAFELINE výr. č. Y. XXXXXX a s dopravníkom PDO 1B” na celkovú fakturovanú sumu 242.460,- Eur, - dodacím listom č. XXXXXXXXXX z 09.04.2015 s totožným popisom dodania, - preberacím protokolom o prevzatí a odovzdaní diela medzi spol. G., s. r. o. a J. & R., s. r. o. z 09.04.2015, podľa ktorého bol predmet odovzdania označený ako nový - kúpnu zmluvou medzi spol. G., s. r. o. a J. & R., s. r. o. z 13.03.2015 na baliacu linku s metaldetektorom používanú pri výrobe kvasenej kapusty, podľa ktorej mal byť dodaný nový stroj, avšak tieto listiny a vyhlásenie nezodpovedalo skutočnosti, pretože predmetný stroj už bol v dispozícii prijímateľa minimálne od 28.11.2013 a uvedený do prevádzky bol v dňoch 03. a 04.04.2014 a prevádzkovaný najmenej 18 dní v roku 2014, teda stroj nebol nový, ale používaný, súčasne značne nadhodnotený a verejné obstarávanie naň bolo iba predstierané, o čom obvinený J. Y. vedel a napriek tomu za spoločnosť J. & R., s. r. o. podpísal vyššie uvedené listiny, pričom k vyplateniu sumy 121.230,- Eur, z čoho 85 % tvorili finančné prostriedky z fondov Európskeho spoločenstva vo výške 103.045,50 Eur a 15 % tvorili finančné prostriedky zo Štátneho rozpočtu Slovenskej republiky vo výške 18.184,50 Eur, doposiaľ nedošlo,

t e d a

- spoločným konaním s ďalšou osobou, v úmysle spáchať trestný čin, predložil nesprávny doklad, ktoré konanie bezprostredne smerovalo k protiprávnemu zadržaniu finančných prostriedkov pochádzajúcich z rozpočtu Európskej Únie a spôsobeniu väčšej škody, pričom sčasti k dokonaniu trestného činu nedošlo,

- spoločným konaním s ďalšou osobou, v úmysle spáchať trestný čin, dopustil sa konania, ktoré bezprostredne smerovalo k vylákaniu od iného príspevku zo štátneho rozpočtu, ktorého poskytnutie je podľa všeobecne záväzného právneho predpisu, viazané na podmienky, ktoré nespĺňal, a to tým, že ho uviedol do omylu v otázke ich splnenia, v úmysle spôsobiť tak malú škodu, pričom nedošlo k dokonaniu trestného činu,

čím spáchal

- spolupáchateľstvom zločin poškodzovania finančných záujmov Európskej Únie podľa § 20 Trestného zákona, § 261 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona čiastočne dokonaný a čiastočne v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona,

- spolupáchateľstvom prečin subvenčného podvodu podľa § 20 Trestného zákona, podľa § 225 ods. 1 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona,

za to mu ukladá

Podľa § 261 ods. 4 Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona a podľa § 56 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona úhrnný peňažný trest vo výške 5.000,- (päťtisíc) Eur.

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, ustanovuje náhradný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) mesiacov.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie prokurátora zamietajú.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu Pezinok, sp. zn. 11T/3/2022, z 27. marca 2023 bol (okrem ďalšieho obžalovaného) uznaný za vinného aj obžalovaný J. Y. zo spáchania pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona k pokusu zločinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona k § 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona (v znení účinnom k 30.06.2016) v súbehu s pokusom zločinu subvenčného podvodu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona k § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona (v znení účinnom k 30.06.2016) pre skutok zhodný so skutkom v tomto rozsudku najvyššieho súdu.

Za spáchanie týchto trestných činov Špecializovaný trestný súd obžalovanému uložil podľa § 225 ods. 4, za použitia § 36 písm. j), § 37 písm. h) v spojení s § 41 ods. 1 a § 39 ods. 2 písm. a) Trestného zákona účinného do 30.06.2016 úhrnný trest odňatia slobody vo výmere jeden rok. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona výkon tohto trestu podmienčne odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu vo výmere jeden rok.

Špecializovaný trestný súd svoje rozhodnutie, v súvislosti s výrokom o vine, odôvodnil nasledovne: „Skutkové okolnosti uvedené v skutku, pokiaľ sa týkajú faktografických konštatovaní a popisov týkajúcich sa miesta, času a predmetu kúpnopredajných zmlúv, zmluvy o dielo, či žiadostí o príspevok a iných zmlúv či dokladov, alebo technického stavu baliacej linky, resp. výšky príspevkov žiadna zo strán nespochybňovala, a to vrátane obžalovaného J.. Y.. Obžalovaný J.. Y. však vzniesol obhajobné námietky, ktoré je možné rozdeliť do dvoch skupín, a to skupiny procesných námietok a skupiny skutkových námietok.

V rámci prvej skupiny námietok, obžalovaný J.. Y. v podstate namietal, že celé predmetné trestné stíhanie voči jeho osobe je nezákonné, pretože je od začiatku vedené nezákonným spôsobom z dôvodu, že bolo začaté jedine a výlučne na dôkazoch - listinách, ktoré boli získané orgánmi činnými v trestnom konaní v rozpore so zákonom. In concreto, že bolo začaté na podklade listín, ktoré mu boli odňaté 25.05.2015 v trestnej veci vedenej na PPZ pod ČVS: PPZ-50/NKA-BA4-2019 (PPZ-563/NKA-FP-BA-2014) pri nezákonne vykonanej prehliadke motorového vozidla Porsche Cayenne, R. XXX O., a to faktúra č. XXXXXXXXXX J. & R., s. r. o., dodací list: XXXXXXXXXX, vytlačený email “R.”, a ktoré boli podkladom pre podnet na trestné stíhanie v prejednávanej veci z 25.09.2015. Uvedený nezákonný postup orgánov činných v trestnom konaní mal byť spôsobený tým, že tieto postupovali podľa § 101 ods. 3 Trestného poriadku, pričom na tento postup neboli splnené podmienky, pretože tento postup nebol neodkladný. K uvedenej námietke obhajoby považuje súd za potrebné uviesť nasledovné.

Podľa § 101 ods. 1 Trestného poriadku prehliadku iných priestorov alebo prehliadku pozemku je oprávnený nariadiť predseda senátu, pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní prokurátor alebo s jeho súhlasom policajt. Príkaz musí byť vydaný písomne a musí byť odôvodnený. Doručí sa vlastníkovi alebo užívateľovi priestorov alebo pozemku, alebo jeho zamestnancovi pri prehliadke, a ak to nie je možné, najneskôr do 24 hodín po odpadnutí prekážky, ktorá bránila doručeniu. Podľa § 101 ods. 3 Trestného poriadku bez príkazu alebo súhlasu podľa odseku 1 môže policajt vykonať prehliadku iných priestorov alebo pozemkov len vtedy, ak príkaz alebo súhlas nemožno dosiahnuť vopred a vec neznesie odklad alebo ak ide o osobu pristihnutú pri trestnom čine, alebo o osobu, na ktorú bol vydaný príkaz na zatknutie, alebo o prenasledovanú osobu, ktorá sa ukrýva v týchto priestoroch. O vykonaní tohto úkonu musí však bez meškania upovedomiť orgán, ktorý je oprávnený vydať príkaz alebo súhlas podľa odseku 1.

Z trestného spisu je zistiteľné, t. j. zo zápisnice o vykonaní domovej prehliadky z 25.05.2015 pod ČVS: PPZ-563/NKA-FP-BA-2014 (č. l. 3592 - 3596), že k prehliadke motorového vozidla zn. Porsche Cayenne, R. XXX O., malo dôjsť v čase o 17:20 hod. uvedeného dňa (ukončená bola 17:46 hod.), pričom zo zápisnice o zadržaní a obmedzení osobnej slobody podozrivej osoby J. Y. v tejto veci plynie, že tento bol zadržaný o 14:17 hod. 25.05.2015 (č. l. 3586 - 3587). K vykonaniu domovej prehliadky v rodinnom dome v J. Q. T.Á., ktorý užíval J. Y., bolo pristúpené za jeho prítomnosti 25.05.2015 o 15:10 hod., pričom domová prehliadka bola ukončená o 15:55 hod. (č. l. 3663 - 3666). Z priebehu uvedených úkonov je zrejmé, že orgány činné v trestnom konaní vykonávali predmetné úkony v čase od 14:17 hod. do 17:46 hod. dňa 25.05.2015 plynulo a bezodkladne s prihliadnutím na technickú a administratívnu náročnosť týchto úkonov. Obhajoba navyše nepredložila žiaden dôkaz, ktorý by poukazoval na to, že by orgány činné v trestnom konaní už vopred vedeli, že budú J. Y. zadržiavať v čase, keď sa bude

nachádzať práve v motorovom vozidle zn. Porsche Cayenne, a teda, že by mali postupovať podľa § 101 ods. 1 Trestného poriadku a nie podľa § 101 ods. 3 Trestného poriadku, keď prehliadku motorového vozidla vykonali, keďže vec nezniesla odklad. Je pritom irelevantné, že pri zákonne vykonanej prehliadke predmetného motorového vozidla boli nájdené iné veci (v tomto prípade vyššie uvedené listiny), ktoré nemali súvis s trestnou vecou, pre ktorú bol namietaný úkon vykonaný. Z uvedeného dôvodu preto súd vyhodnotil uvedenú námietku obžalovaného J.. Y. ako nedôvodnú.

Podstatou druhej skupiny tzv. skutkových obhajobných námietok obžalovaného J.. Y. boli tvrdenia, že v skutku, ktorý mu je kladený za vinu, nie je pravdou to, že k nemu „došlo po predchádzajúcej spoločnej dohode s obžalovaným J.. G.. Š.“, a že išlo o „predstieranú“ súťaž, pričom on nevedel, že prístroj „Baliaca linka F. výr. č. XXXX A. s dávkovacím zariadením DS1A používaným pri výrobe kvasenej kapusty spolu s detektorom kovov SAFELINE výr. č. Y. XXXXXX a s dopravníkom PDO 1B” na celkovú fakturovanú sumu 242.460,- Eur, dodací list č. XXXXXXXXXX z 09.04.2015, nebol nový, a že bol predtým používaný, pričom ani nevedel, že predmetom zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku je podmienka, že stroj nesmie byť v dispozícii kupujúceho pred jeho nadobudnutím, a rovnako, že nevedel, že kúpna cena nemôže byť nadhodnotená, resp. má zodpovedať cenám bežným na trhu v čase ich vzniku a v mieste ich vzniku.

Prvej časti týchto obhajobných námietok obžalovaného J.. Y. spočívajúcu v tom, že ku skutku nedošlo po predchádzajúcej spoločnej dohode súd neuveril z dôvodu, že z výpovede samotného obžalovaného J.. G.. Š. na hlavnom pojednávaní priamo vyplynulo, že spoločne s obžalovaným J.. Y. boli vopred dohodnutí na tom ako zrealizujú nákup predmetnej baliacej linky v úmysle získať nenávratný finančný príspevok. Samotný obžalovaný J.. G.. Š. vypovedal, že s obžalovaným J.. Y. sa dohodli, že to nakúpia cez „eurofondy“ a so ziskom sa rozdelia. Súd počas celého konania nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by čo i len vzbudzovali podozrenie, že by obžalovaný J.. G.. Š. mal záujem úmyselne poškodiť obžalovanému J.. Y., práve naopak, opakovane uvádzal, že mali spoločne kamarátsko - obchodný vzťah. Navyše tvrdenia obžalovaného J.. G.. Š. konvenovali iným na ňom nezávislým dôkazom, a to najmä výpoveďami svedkov P. R. ohľadne okolností spustenia stroja do prevádzky, W. J. ohľadne dohôd o prvotnej kúpe predmetnej baliacej linky, Z.. Y. R. a H. X. J. ohľadne priebehu verejného obstarávania a elektronickej aukcie. Napokon i z výpovede samotného obžalovaného J.. Y. vyplýva, že to bol práve on, ktorý mal zoznámiť obžalovaného J.. G.. Š. s W. J., ktorý mu mal pomôcť pri kúpe predmetnej baliacej linky, pretože obžalovaný J.. G.. Š. nemal na kúpu baliacej linky peniaze. Aj z uvedeného teda logicky plynie, že obžalovaný J.. Y. musel mať minimálne vedomosť o cene baliacej linky, resp. o tom, koľko finančných prostriedkov chýba obžalovanému J.. G.. Š. na kúpu predmetného stroja. Je potom nelogické, že by bez toho, aby boli vopred s obžalovaným J.. G.. Š. dohodnutí, odkúpil baliacu linku od spoločnosti R.' G. Y., s. r. o. za kúpnu cenu 190.000,- Eur bez DPH (kúpna zmluva z 30.10.2014) a následne sa zúčastnil verejného obstarávania, resp. elektronickej aukcie s kúpnu cenou vyše dvojnásobne vyššou ako bola nadobúdacia cena prístroja v čase jeho predaja spoločnosti D., s. r. o. (viď zmluva o dielo číslo Y.-XXXXXX-X z 10.06.2013 medzi spoločnosťou D., s. r. o. a spoločnosťou T. O., s. r. o., ktorej predmetom bol baliaci stroj HSV 101 B za sumu 109.000,- Eur bez DPH), navyše za situácie, že sa obchodovaniu s takýmito strojmi dovtedy nevenoval. Dohodu obžalovaného J.. Y. na páchaní trestného činu s obvineným G. Š. potvrdzuje aj skutočnosť, že spoločnosť J. & R., s. r. o., ktorú ovládal J. Y., predkladala predraženú ponuku spoločnosti G., s. r. o. aj v prípade realizovaného prieskumu trhu a aj následne pri verejnom obstarávaní. Berúc do úvahy uvedené závery mal súd za preukázané, že obžalovaný J.. Y. bol skutočne s obžalovaným J.. G.. Š. vopred dohodnutý na spôsobe a postupe kúpy predmetného prístroja, a rovnako i na jeho účasti na elektronickej aukcii tak, ako to bolo súdom ustálené v skutkovej vede tohto odsudzujúceho rozsudku. Z uvedeného dôvodu následne súd vyhodnotil výpoveď obžalovaného J.. Y. ako nedôveryhodnú, keďže ostatné časti jeho výpovede nebolo možné oddeliť o tej časti výpovede, ktorá sa preukázala z vyššie rozvedených dôvodov ako nepravdivá. Preto súd neuveril tvrdeniam obžalovaného J.. Y. ani ohľadne toho, že nevedel, že cena prístroja má v zmysle všeobecných zmluvných podmienok k zmluve o poskytnutí NFP zodpovedať bežným cenám na trhu v čase ich vzniku a mieste ich vzniku, resp. že prístroj nemal byť používaný, resp. že ani nemalo ísť o prístroj, ktorý už bol predtým u prijímateľa, ktorý ho mal u seba a následne ho nadobudol od tretej osoby, suma sumárum, že nemal vedomosť o podmienkach poskytovania nenávratného finančného príspevku. Navyše ku konštatovanému súd uvádza, že zavinenie obžalovaného J.. Y. vo vzťahu k ním namietaným, súdom ustáleným okolnostiam

skutku (vedomosť o tom, že stroj bol používaný, vedomosť o tom, že v zmysle všeobecných zmluvných podmienok o poskytnutí NFP stroj nemal byť pred tým v dispozícii prijímateľa príspevku, resp. že nemal byť používaný), je vyvodzované aj z jednotiacieho zámeru obžalovaného J.. Y. vzbudeného s obžalovaným J.. G.. Š. vopred uzatvorenou „dohodou“, že spoločnosť G., s. r. o. „nakúpi predmetnú baliacu linku cez eurofondy“, pričom „zisk“ si rozdelia, a to za situácie, že o všeobecných zmluvných podmienkach k zmluve o poskytnutí NFP ohľadne podmienok kúpnej ceny minimálne vedel, keďže túto cenu vyššie popísaným spôsobom navýšil na takmer dvojnásobok pôvodnej, nadobúdacej ceny. Z uvedeného potom logicky plynie, že vedel, že svojím konaním môže porušiť alebo ohroziť záujem chránený trestným zákonom, a pre prípad, že ho spôsobí bol s tým uzrozmenný.

Pokiaľ ide o obžalovaným J.. Y. vznesenú obhajobnú námietku, že nešlo o predstieranú súťaž, je potrebné poukázať predovšetkým na okolnosti vyplývajúce nielen z výpovede svedka Z.. N. J. - štatutára spoločnosti E.. R.. N., s. r. o., ktorý vypovedal, že napriek tomu, že k verejnému obstarávaniu vyhlásenému spoločnosťou G., s. r. o. si bol prevziať súťažné podklady, do tejto súťaže nevstupoval, pričom napriek uvedenému z vykonaného dokazovania plynie, že cenová ponuka do súťaže „bola“ spoločnosťou E.. R.. N., s. r. o. podaná, ale i na preberací protokol o prevzatí a odovzdaní diela medzi spoločnosťami G., s. r. o. a J. & R., s. r. o. z 09.04.2015, podľa ktorého bol predmet odovzdania označený ako nový, a na kúpnu zmluvu medzi spoločnosťami G., s. r. o. a J. & R., s. r. o. z 13.03.2015 na baliacu linku s metaldetektorom používanú pri výrobe kvasenej kapusty, podľa ktorej mal byť dodaný nový stroj, pričom nielen z výpovede samotného obžalovaného J.. G.. Š., či svedka P. R., či pracovníkov spoločnosti T., s. r. o., ale aj z odborného vyjadrenia znalca Z.. Z. S. číslo 1/2016 vyplynulo, že stroj bol pred uzatvorením tejto zmluvy už používaný.

Vô vzťahu k námietke obžalovaného J.. Y. ohľadne spôsobu zhodnotenia, či cena prístroja mala zodpovedať bežným cenám na trhu v čase ich vzniku a mieste ich vzniku, je potrebné uviesť, že na zhodnotenie tejto ceny, ako zodpovedajúcej bežným cenám na trhu v čase a mieste ich vzniku, nie je a nebolo potrebné vykonávať osobitné, špeciálne „získovania“, ale postačuje zistenie ceny bežnej, bez osobitných zliav dojednanej ceny, v tomto prípade pôvodnej „nákupnej“ ceny predmetného prístroja, a to vo výške 109.000,- Eur bez DPH (viď vyššie zmluva o dielo číslo Y.-XXXXXX-X z 10.06.2013). Preto súd ani túto námietku obžalovaného nevyhodnotil ako dôvodnú. Vô vzťahu ku obžalovanému J.. G.. Š. bolo preto potrebné posúdiť skutok ako pokus zločinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 14 ods. 1 k § 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona (v znení účinnom k 30.06.2016) v súbehu s pokusom zločinu subvenčného podvodu podľa § 14 ods. 1 k § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona (v znení účinnom k 30.06.2016), pretože sa pokúsil použiť prostriedky zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev na iný účel, ako boli pôvodne určené, a tým umožniť spôsobenie sprenevery a spôsobiť ním značnú škodu a sa pokúsil od iného vylákať dotáciu zo štátneho rozpočtu, ktorej poskytnutie alebo použitie je podľa všeobecného záväzného právneho predpisu viazané na podmienky, ktoré nespĺňa, a to tým, že sa ho pokúsil uviesť do omylu v otázke ich splnenia a spôsobiť ním väčšiu škodu. Vô vzťahu ku obžalovanému J.. Y. bolo potrebné posúdiť skutok ako pomoc podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona k pokusu zločinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 14 ods. 1 k § 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona (v znení účinnom k 30.06.2016) v súbehu s pokusom zločinu subvenčného podvodu podľa § 14 ods. 1 k § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona (v znení účinnom k 30.06.2016), pretože poskytol pomoc inému, ktorý sa pokúsil použiť prostriedky zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev na iný účel, ako boli pôvodne určené, a tým umožniť spôsobenie sprenevery a spôsobiť ním značnú škodu a poskytol pomoc inému, ktorý sa pokúsil od iného vylákať dotáciu zo štátneho rozpočtu, ktorej poskytnutie alebo použitie je podľa všeobecného záväzného právneho predpisu viazané na podmienky, ktoré nespĺňa, a to tým, že sa ho pokúsil uviesť do omylu v otázke ich splnenia a spôsobiť ním väčšiu škodu. Pokiaľ ide o subjektívnu stránku spáchaného činu, tam mal súd za to, že obžalovaný J.. G.. Š. konal v priamom úmysle, keďže chcel spôsobom uvedenom v Trestnom zákone porušiť záujem chránený týmto zákonom, pričom obžalovaný J.. Y. konal minimálne v nepriamom úmysle, pretože vedel, že svojím konaním môže porušiť záujem chránený trestným zákonom, a pre prípad, že ho spôsobí bol s tým uzrozmenný“.

Proti tomu rozsudku podali riadne a včas odvolanie prokurátor (č. l. 3808, 3832), proti výrokom o vine a výrokom o trestoch týkajúcich sa obidvoch obžalovaných a obžalovaný J. Y. (č. l. 3809, č. l. 3833 -

3848) proti výroku o vine.

Prokurátor v odvolaní uviedol:

„Vo vzťahu k obž. J. G. Š. trestný súd v napadnutom rozhodnutí vychádzal prioritne z porovnania pomerov rozsahu následkov spôsobených v skôr odsúdenej trestnej veci obžalovaného (rozsudok ŠTS z 22.06.2020) a ním aktuálne posudzovanej trestnej veci, dospejúc k názoru, že vzhľadom na pomerne veľký rozsah v prvej z uvedených vecí, približne štvornásobný v porovnaní s aktuálnou vecou, nie je namieste ďalej sprisňovať pôvodne uložený trest. V tomto ohľade zastávam názor, že nie je na mieste vychádzať iba z porovnania miery, v akej sa obohatil, resp. mienil obohatiť obvinený v každej z týchto trestných vecí. Nesporne dôležitým je aj fakt, že uznaním viny v aktuálne posudzovanej veci ŠTS vlastne deklaruje, že v konaní o predchádzajúcej trestnej veci sa nejednalo o ojedinelé vybočenie z inak bežného života obžalovaného, ale že sa dopustil dvojnásobného trestného činu a takáto skutočnosť by mala nájsť svoje vyjadrenie aj v sprísnení trestu, ktorý bude mať povahu trestu súhrnného, teda zahŕňajúceho potrestanie za obe trestné veci. Nakoľko vzhľadom na povahu veci a okolnosti prípadu je namieste aj pri súhrnnom treste odňatia slobody uvažovať ako o treste podmiennečne odloženom a v predchádzajúcom konaní bol uložený podmiennečne odložený trest odňatia slobody v zásade maximálnej prísnej výmere, ktorú nie je možné sprísniť, zostrenie trestu je možné iba dodatočným súčasným uložením ďalšieho trestu, a to trestu peňažného.

Čo sa týka obž. J. Y., v jeho prípade pristúpil súd k uloženiu trestu odňatia slobody s použitím mimoriadne zmierňujúcich ustanovení. Okolnosti odôvodňujúce použitie mimoriadne zmierňujúcich ustanovení zákona sú vždy okolnosťami skutkovými, z ich konštatovania zo strany súdu v konkrétnej veci by malo jednoznačne vyplývať, že predstavujú tak mimoriadne skutkové okolnosti súvisiace s povahou veci alebo pomermi obžalovanej osoby, že ich nepoužitím a ukladaním trestu v základnej zákonnej sadzbe stanovenej zákonom by bolo neprímerane prísne. Zastávam názor, že v danej trestnej veci súdom konštatované zistené skutočnosti (bezúhonný život, absencia spôsobenia škody a proporционаlnosť trestu k trestu uloženému spoluobžalovanému) nepredstavujú také zásadné, mimoriadne skutkové okolnosti, že uloženie trebárs prísnejšieho ale stále podmiennečne odloženého trestu odňatia slobody a na dlhšiu skúšobnú dobu, všetko v rámci základnej, nezmiernenej zákonnej sadzby, by bolo neprímerane prísne. Naopak, ukládanie trestu v základnej zákonnej sadzbe by lepšie zodpovedalo predpokladom naplnenia požiadaviek individuálnej ako aj generálnej prevencie.

Z označených dôvodov navrhujem, aby odvolací súd zrušil výrok o upustení od uloženia súhrnného trestu odňatia slobody v prípade obž. G. Š. a uložil mu súhrnný trest, v ktorom popri zachovaní pôvodnej výmery trestu odňatia slobody uloženého rozsudkom ŠTS, sp. zn. PK-I T/5/20-691, uloží aj primeraný peňažný trest. Vo vzťahu k obžalovanému J. Y. navrhujem zrušiť napadnutý výrok o treste a uložiť mu trest odňatia slobody na dolnej hranici základnej zákonnej výmery s podmiennečným odkladom na primeranú skúšobnú dobu.“ Prokurátor zároveň navrhol kvalifikovať konanie obidvoch obžalovaných podľa Trestného zákona účinného od 6. augusta 2025.

Obžalovaný J. Y. v odvolaní okrem iného uviedol:

„Súd prvého stupňa v snahe odôvodniť svoje rozhodnutie o mojej vine účelovým výkladom selektívne vybratých dôkazov, resp. častí dôkazov, namodeloval odôvodnenie spôsobom vyhovujúcim pre skonštatovanie môjho nepriameho úmyslu spáchať trestné činy podľa obžaloby. S takýmto konštatovaním súdu prvého stupňa a jeho hodnotením vykonaných dôkazov nesúhlasím. Trvám na tom, že z vykonaného dokazovania nevyplýva môj ani len nepriamy úmysel trestné činy, ktoré sa mi podľa obžaloby kladú za vinu, spáchať. Jediným „dôkazom“, ktorý by mal preukazovať moje zavinenie, je výpoveď G. Š., o ktorej kvalite, vnútornej logike a vierohodnosti sú vážne a dôvodné pochybnosti. Z môjho pohľadu je jeho výpoveď motivovaná snahou privodiť situáciu, ktorá umožňuje aplikovať príslušné ustanovenia Trestného zákona, v zmysle ktorých by mu mohol byť ukladaný trest čo najnižší, resp. od uloženia súhrnného trestu upustené. Takáto kalkulácia z jeho strany prichádza do úvahy o to viac, že v čase vyhlásenia rozsudku bol právoplatne odsúdený za rovnaký trestný čin na trest podmiennečný v maximálnej výmere podmiennečného trestu i skúšobnej doby. Z uvedeného dôvodu podľa môjho názoru urobil aj vyhlásenie o svojej vine ku skutku tak, ako bol uvedený v obžalobe a svoju výpoveď na hlavnom pojednávaní v jej druhej časti (ako je uvedené vyššie) upravil tak, aby táto korešpondovala s obžalobou. Nakoľko však táto časť jeho výpovede nie je pravdivá a urobil ju iba v

snahe priznať sa ku skutku podľa obžaloby, ktorá obžaloba zahŕňala aj moju osobu, obsah výpovede je celkom zjavne v rozpore s logikou, čo vylučuje, aby sa skutočne stal skutok tak ako je formulovaný v obžalobe a ako sa k nemu priznal G.. Š. (t. j. za mojej účasti). Mám za to, že nebolo preukázané naplnenie všetkých znakov skutkových podstat trestných činov, z ktorých som obžalovaný a za ktoré som Rozsudkom súdu prvého stupňa aj odsúdený. V oboch prípadoch sa jedná o úmyselné trestné činy, kde sa vyžaduje úmyselné zavinenie páchatel'a, ktoré u mňa nebolo preukázané.

Súd prvého stupňa vo veci nevykonával mnou navrhnuté dokazovanie - nepripojil vyšetrovací spis ČVS: PPZ - 50/NKA-BA4-2019, ktorý je podstatným dôkazom pre rozhodnutie o mojej zásadnej námietke spočívajúcej v nezákonnosti tohto trestného konania, nakoľko sa odvíja od nezákonne získaného dôkazu. Rozsudok ŠTS z 27.03.2023 je rozsudkom arbitrárnym, nakoľko neobsahuje náležité odôvodnenie, súd sa nezaoberal dôkazmi, resp. ich časťami v môj prospech. Pri rozhodovaní súd prvého stupňa nesprávne hodnotil dôkazy každý jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti, a to aj tým, že dôkazmi v môj prospech sa nezaoberal, čo spôsobilo, že skutkový stav bol súdom nesprávne vyhodnotený“.

Obžalovaný J.Q. Y. navrhol, aby bol spod obžaloby oslobodený podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Mal pritom na zreteli aj povinnosť prihliadnuť na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku a zistil, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné a odvolanie obžalovaného J. Y. je čiastočne dôvodné ale pre iné skutočnosti ako uviedol v odvolaní.

Najvyšší súd poznamenáva, že Špecializovaný trestný súd v rámci procesného postupu rešpektoval a dodržal základné zásady trestného konania uvedené v ustanovení § 2 Trestného poriadku, a to najmä zásady zákonného procesu (§ 2 ods. 7 Trestného poriadku), práva na obhajobu (§ 2 ods. 9 Trestného poriadku), náležitého zistenia skutkového stavu veci (§ 2 ods. 10 Trestného poriadku), voľného hodnotenia dôkazov (§ 2 ods. 12 Trestného poriadku), ako aj zásady rovnosti strán (kontradiktórnosti) tak, ako je táto obsiahnutá v § 2 ods. 14 Trestného poriadku. Špecializovaný trestný súd tak dospel k vyhlásenému rozsudku po bezchybnom procesnom postupe a v súlade so všetkými procesnými ustanoveniami, ktoré tento proces upravujú. V odôvodnení svojho rozsudku dostatočne presvedčivo a zrozumiteľne vysvetlil, resp. výstižným spôsobom opísal úvahy, na podklade ktorých ustálil skutkový a právny základ, vedúci k prijatiu záveru o uznaní aj obžalovaného Y. za vinného zo spáchania skutku tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku Špecializovaného trestného súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky k jednotlivým odvolacím námietkam prokurátora a obžalovaného J.Á. Y. uvádza nasledovné.

K odvolaniu prokurátora.

Prokurátor sa domáha uloženia prísnejších trestov obidvom obžalovaným, a to tak, aby najvyšší súd uložil obžalovanému J.. G. Š. súhrnný podmienený trest odňatia slobody a k tomu ešte peňažný trest alternatívne, aby mu bol uložený probačný dohľad a aby najvyšší súd uložil obžalovanému J. Y. primeraný podmienený trest odňatia slobody v dolnej polovici trestnej sadzby.

Pokiaľ ide o obžalovaného J.. Š. nebol (v tomto štádiu trestného konania) daný dôvod na posúdenie jeho konania podľa nového trestného zákona, pretože pozitívnejšie rozhodnutie ako upustenie od uloženie súhrnného trestu už nemožno dosiahnuť a preto by nebolo zmysluplné zrušovať u neho rozsudok vo výroku o vine a vo výroku o treste rozhodnúť tak isto ako súd prvého stupňa. Čo sa týka obžalovaného Y. právna kvalifikácia podľa nového trestného zákona bola učinaná na základe jeho odvolania.

Odvolacie argumenty prokurátora nepresvedčili najvyšší súd o ich opodstatnenosti, pričom odvolací súd

musel pri rozhodovaní nielen o vine, ale aj o treste zohľadniť skutočnosť, že skutok, pre ktorí stoja obžalovaní pred súdom sa stal už pred desiatimi rokmi a teda dĺžku doby od spáchania trestného činu do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Dĺžka trestného konania presahujúcu spravidla viac ako šesť rokov je v súdnej praxi považovaná za neprimeranú a odôvodňuje zmiernenie trestu i pod zákonom ustanovenú hranicu - § 39 Trestného zákona. V predmetnej veci túto otázku vyriešil čiastočne už zákonodarca novelou Trestného zákona účinného od 6. augusta 2024, keď zmiernil podmienky trestnej zodpovednosti (v tomto prípade znížil výšku škody ako kvalifikačný predpoklad - § 125 ods. 1 Trestného zákona) a trestné sadzby aj pri trestných činoch, pre ktoré sú obžalovaní stíhaní. Konkrétne v prípade obžalovaných sa trestná sadzba pri trestnom čine podľa § 261 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona (zohľadniac aj úpravu výroku o vine s ohľadom na spôsobenú škodu) zmiernila z 3 rokov až 8 rokov na 2 roky až 6 rokov a pri trestnom čine podľa § 225 ods. 1 Trestného zákona (zohľadniac aj úpravu výroku o vine s ohľadom na spôsobenú škodu) zmiernila z 3 rokov až 10 rokov na 6 mesiacov až 3 a pol roka.

Za takejto situácie najvyšší súd nevidí dôvod na sprísňovanie trestov obžalovaným, a preto neprijal argumenty prokurátora, pričom chápe, že v čase podania odvolania prokurátor nemohol vedieť ako a či bude Trestný zákon novelizovaný. Preto odvolací súd zamietol odvolanie prokurátora.

K odvolaniu obžalovaného Y..

Najvyšší súd konštatuje, že Špecializovaný trestný súd vyhodnotil vykonané dôkazy súhrne logickým a zároveň aj presvedčivo odôvodneným spôsobom, ktorému hodnoteniu z hľadiska pravidiel § 2 ods. 12 Trestného poriadku nemožno nič vytknúť. Hodnotenie dôkazov Špecializovaným trestným súdom neodporuje základným princípom logického myslenia.

Skutočnosť, že sa obžalovaný nestotožňuje so skutkovými a právnymi závermi Špecializovaného trestného súdu, nemôže sama o sebe viesť najvyšší súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených Špecializovaným trestným súdom. Je tomu tak predovšetkým z dôvodu, že právo na spravodlivý proces automaticky nepredstavuje právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom „úspešná“ - teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne právo strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (napríklad III. ÚS 339/2008, II. ÚS 197/2007, II. ÚS 78/2005, V. ÚS 252/2004 a i.).

Odvolací súd považuje skutkové zistenia ustálené Špecializovaným trestným súdom za jasné a úplné. To platí aj o vysporiadaní sa so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie zo strany Špecializovaného trestného súdu. Možno dodať, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojínštanchom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.

K trestnému činu poškodzovania finančných záujmov Európskej únie a k argumentom obhajoby najvyšší súd poznamenáva.

Trestný čin poškodzovania finančných záujmov Európskej únie podľa § 261 Trestného zákona v základnej skutkovej podstate (ods. 1) obsahuje pojmy, ktoré uvádza ako podmienky trestnej zodpovednosti s tým, že tieto pojmy majú povahu normatívneho znaku skutkovej podstaty trestného činu. Trestný zákon sa v tomto smere nedovoľáva žiadnym štandardným spôsobom (odkazom, či blanketom) žiadneho z mimotrestných prameňov Európskeho práva, naopak z toho prameňa pojmy

rozpočet Európskej únie, rozpočet spravovaný Európskou úniou, alebo v mene Európskej únie preberá Trestný zákon bez ďalšieho. To má význam pre páchatel'ov negatívny právny omyl o týchto znakov, pretože ten sa považuje podľa zásad platných pre negatívny právny omyl skutkový. S ohľadom na to je tento trestný čin v základnej skutkovej podstate deliktom úmyselným, trestná zodpovednosť by v prípade uvedeného omylu neprichádzala do úvahy.

Trestným činom podľa § 261 Trestného zákona (ale aj podľa § 262 a § 263 Trestného zákona) sa poskytuje ochrana pred protiprávnym zadržaním prostriedkov z rozpočtu Európskej únie alebo pred „spreneverou“ eurofondov (ich použitie na iný ako určený účel).

Vyššie označený trestný čin je dokonaný v základnej skutkovej podstate - ods. 1 už v okamihu, keď páchatel' tam opísaným konaním prinajmenšom vytvorí možnosť (umožní), aby nastal poruchový následok (protiprávne zadržanie prostriedkov, spôsobenie sprenevery). Pri tomto trestnom čine sa nevyžaduje v základnej skutkovej podstate vznik škody v pravom slova zmysle, ale sa vyžaduje umožnenie vzniku škodlivého následku (zadržanie, sprenevera). Spreneveru v zmysle § 261 Trestného zákona nemožno stotožňovať so spreneverou podľa § 213 Trestného zákona, pretože pri trestnom čine podľa § 261 Trestného zákona nejde o zverenú vec, ale v podstate o refundáciu vynaložených nákladov.

Objektívna stránka skutkovej podstaty trestného činu podľa § 261 ods. 1 Trestného zákona obsahuje tri alternatívne uvedené druhy konaní, a to:

- použitie alebo predloženie falšovaného, nesprávneho alebo neúplného výkazu, resp. dokladu,
- neposkytnutie povinných údajov,
- použitie prostriedkov z rozpočtu EÚ, z rozpočtu spravovaného EÚ, alebo v mene EÚ na iný ako pôvodne určený účel

a dva rôzne následky, ktoré páchatel' môže takým konaním (či už niektorým z nich samostatne alebo prípadne tiež viacerými) spôsobiť, a to jednak umožnenie protiprávneho zadržania prostriedkov z uvedeného rozpočtu, resp. umožnenie spôsobenia „sprenevery“ t. j., umožnenie použitia prostriedkov z rozpočtu EÚ, z rozpočtu spravovaného EÚ, alebo v mene EÚ na iný ako pôvodne určený účel.

Na trestnú zodpovednosť za trestný čin podľa § 261 ods. 1 Trestného zákona postačí samotné použitie alebo predloženie falšovaného, nesprávneho alebo neúplného výkazu alebo dokladu, neposkytnutie povinných údajov, použitie prostriedkov z rozpočtu EÚ, z rozpočtu spravovaného EÚ, alebo v mene EÚ na iný, ako pôvodne určený účel bez toho, aby došlo k dôsledkom z toho hroziacim, teda k „sprenevere“, či protiprávnemu zadržaniu prostriedkov z uvedených rozpočtov. Základná skutková podstata má povahu ohrozovacieho trestného činu, a ten je dokonaný už v okamihu, kedy páchatel' opísaným konaním vytvorí podmienky pre vznik uvedených alternatívnych následkov (aj samostatne). Konanie páchatel'a, uvedené vyššie v troch alternatívach, musí byť spôsobilé vyvolať hrozbu „protiprávneho zadržania...“, resp. hrozbu „sprenevery“, - slovami zákona umožniť spôsobenie tohto škodlivého následku. Jeho spôsobenie nie je znakom základnej skutkovej podstaty, pokiaľ však nastane, môže ísť v závislosti na výške spôsobenej škody o okolnosť podmieňujúcu použitie vyššej trestnej sadzby v zmysle § 261 ods. 4, ods. 5, ods. 6 Trestného zákona.

Trestný čin podľa § 261 ods. 1 Trestného zákona (v základnej skutkovej podstate) je dokonaný už v okamihu, kedy páchatel' tam uvedeným konaním (viď tri alternatívy) prinajmenšom vytvorí možnosť - umožní, aby nastal poruchový následok - vyvolá hrozbu „protiprávneho zadržania...“ resp. vyvolá hrozbu použitia prostriedkov z rozpočtu EÚ, z rozpočtu spravovaného EÚ, alebo v mene EÚ na iný ako pôvodne určený účel (vyvolá hrozbu vzniku „sprenevery“). Zákonodarca tu kriminalizuje konanie vo forme pomoci ako samostatný dokonaný trestný čin. Preto má ustanovenie § 261 ods. 1 Trestného zákona prednosť pred právnou kvalifikáciou „umožnenia“ vo forme pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona.

V predmetnej veci obžalovaný naplnil objektívnu stránku tohto trestného činu konaním zodpovedajúcim

prvej alternatíve, a to spôsobom konkretizovaným a opísaným v skutkovej vete rozsudku Špecializovaného trestného súdu. Konal tak ako páchatel' (spolupáchatel') tohto trestného činu a nie ako osoba, ktorá ho pomáhala spáchať. Zároveň platí, že pokiaľ nedošlo k vyplateniu nenávratného finančného príspevku vo výške 103.045,50 Eur, z pohľadu § 14 Trestného zákona a vo vzťahu k osobe obžalovaného ide o pokus spôsobiť následok - škodu čo sa mu nepodarilo. Preto najvyšší súd v rámci kvalifikácie konania obžalovaného použil „čiastočne dokonaný a čiastočne v štádiu pokusu“ (ods. 1 dokonaný ako spolupáchatel' a ods. 4 v pokuse).

Žiada sa dodať, že v zmysle čl. 1 ods. 1 písm. a) a písm. b) Dohovoru o ochrane finančných záujmov Európskej únie (ďalej len „Dohovor“) sa poškodením finančných záujmov Európskej únie rozumie

a) v súvislosti s výdavkami každý úmyselný čin, alebo opomenutie súvisiace

- s používaním alebo predkladaním nepravých, nesprávnych alebo neúplných výkazov, alebo dokumentov, ktoré majú za následok odcudzenie, alebo protiprávne zadržanie finančných prostriedkov zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev, alebo z rozpočtov spravovaných Európskym spoločenstvom, alebo v ich mene

- s nezverejnením informácií v rozpore s konkrétnou povinnosťou, ktoré má rovnaký účinok

- s nesprávnym použitím týchto finančných prostriedkov na iné účely, ako sú tie, na ktoré boli vyčlenené

b) v súvislosti s príjmami každý úmyselný čin, alebo opomenutie súvisiace

- s používaním, alebo predkladaním nepravdivých, nesprávnych alebo neúplných výkazov, alebo dokumentov, ktoré majú za následok nezákonný úbytok prostriedkov zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev, alebo z rozpočtov spravovaných Európskym spoločenstvom, alebo v ich mene

- s nezverejnením informácie o rozpore s konkrétnou povinnosťou, ktoré má rovnaký účinok

- s nesprávnym použitím právoplatne nadobudnutého zisku, ktorý má rovnaký účinok.

Z hľadiska hospodárenia s finančnými prostriedkami Európskej únie možno uviesť, že existujú rôzne spôsoby hospodárenia s nimi. Priame hospodárenie - Európska komisia zodpovedá za hospodárenie s finančnými prostriedkami v prípade, že projekty vykonávajú jej útvary, delegácie, alebo výkon agentúry. Hospodárenie zahŕňa udeľovanie grantov, presun finančných prostriedkov, monitorovanie, výber dodávateľov a iné. Nepriame hospodárenie - v programe financovania sú riadené nepriamo, ak ich vykonávajú partnerské krajiny, krajiny mimo Európskej únie, medzinárodné organizácie, alebo rozvojové agentúry členských štátov Európskej únie. Zdieľané hospodárenie - v prípade zdieľaného hospodárenia Európska komisia zveruje riadenie programov krajinách EU, približne až 80 % financovania Európskej únie sa vykonáva v rámci zdieľaného hospodárenia.

Európska únia poskytuje finančné prostriedky na celý rad projektov a programov v oblastiach ako sú rozvoj regiónov a miest, zamestnanosť a sociálne začlenenie, poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, námorná a rybárska politika, výskum a inovácie, humanitárna pomoc. Takto sa približne 94 % prostriedkov Európskej únie vynakladá na jednotlivé politiky Európskej únie a väčšina z nich sa vracia členským štátom. Asi 6 % prostriedkov z rozpočtu Európskej únie sa vynakladá na fungovanie inštitúcií Európskej únie. Táto čiastka sa konkrétne používa na úhrady plátov a dôchodkov zamestnancov Európskej únie, preklad a tlmočenie, bezpečnosť budovy, IT systémy a podobne. Poskytovanie finančných prostriedkov sa riadi prísnyimi pravidlami, aby sa zabezpečila nielen kontrola toho, na čo sa financie použijú, ale aj ich čerpanie transparentným a zodpovedným spôsobom. Viac ako 76 % rozpočtu Európskej únie sa spravuje formou partnerstva s národnými a regionálnymi orgánmi, v rámci tzv. zdieľaného hospodárenia, a to prostredníctvom 5 veľkých štrukturálnych a investičných fondov. Prostriedky z týchto fondov pomáhajú realizovať stratégiu Európa 2020. Medzi tieto fondy patrí aj Európsky sociálny fond (predmetná trestná vec).

S ohľadom na uvedené odvolací súd poznamenáva, že pojem „použije prostriedky z rozpočtu Európskej únie“ v § 261 ods. 1 Trestného zákona je vyjadrením tzv. zdieľaného hospodárenia, v rámci ktorého, ako už bolo uvedené, Európska komisia zveruje riadenie programov krajinám Európskej únie tak, ako v predmetnej veci, prostredníctvom operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast.

To, že sa finančné prostriedky z rozpočtu Európskej únie v zmysle zákona č. 523/2004 Z. z. stávajú formálne prostriedkami štátneho rozpočtu Slovenskej republiky nemení materiálne a ani fakticky ich pôvod, pretože vždy sú zverené Slovenskej republike - poskytnuté na konkrétny účel a možno ich použiť len v súlade s vopred dohodnutými pravidlami. Preto nie je pre naplnenie objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu podľa § 261 ods. 1 Trestného zákona rozhodné, aký majú tieto finančné prostriedky formálny status podľa zákona č. 523/2004 Z. z., ale podstatný je ich skutočný pôvod, pričom správa týchto prostriedkov (faktické, reálne nakladanie s nimi) musí logicky podliehať kompetentnému vnútroštátnemu orgánu. Tu nemožno prehliadnuť, že Európska komisia finančné prostriedky zveruje do dispozície krajinám Európskej únie (nie prijímateľovi nenávratného finančného príspevku), a preto z hľadiska trestného práva musí byť zabezpečená ochrana proti zneužitiu týchto prostriedkov tak, ako to predkladá Dohovor a jeho implementácia do Trestného poriadku prostredníctvom ustanovení § 261 až § 263 Trestného zákona.

Páchateľom (subjektom) trestného činu podľa § 261 ods. 1 Trestného zákona môže byť ktorákoľvek trestne zodpovedná osoba, spĺňajúca náležitosti veku (§ 22 Trestného zákona) - dovŕšenie 14 roku svojho veku a pričetnosť (§ 23 Trestného zákona) a taktiež právnická osoba (§ 3 Zákona o trestnej zodpovednosti právnických osôb) to znamená, že ide o tzv. všeobecný subjekt skutkovej podstaty trestného činu. Páchateľ nemusí mať špeciálne vlastnosti ako je to napr. pri trestnom čine podľa § 261 ods. 3 Trestného zákona (špeciálny subjekt), podľa § 262 Trestného zákona (špeciálny subjekt). Páchateľom trestného činu podľa § 261 ods. 1 Trestného zákona nemusí byť vždy a nevyhnutne len žiadateľ (príjemca) nenávratného finančného príspevku pochádzajúceho z rozpočtu Európskej únie, ale môže ísť aj o ktorúkoľvek inú osobu, na tomto procese participujúcu. Nepochybne takou osobou môže byť aj subdodávateľ žiadateľa o nenávratný finančný príspevok ak koná spôsobom naplňujúcim objektívnu stránku skutkovej podstaty trestného činu podľa § 261 Trestného zákona.

V predmetnej veci to bol práve obžalovaný J. Y., ktorý predložil, nepravdivé = účelovo vytvorené doklady (napr. faktúru na preplatenie) uvedené v skutku, obvinenému J.. Š., či dodací list ale i kúpnu zmluvu, ktoré nezodpovedali reálnemu stavu, s úplnou, bezpečnou a nespochybniteľnou vedomosťou o tom, že tieto doklady tvoria súčasť žiadosti o ich preplatenie z rozpočtu Európskej únie a zo štátneho rozpočtu. Spolupáchateľstvo s oprávnenou osobou (žiadateľom) - obžalovaným J.. G. Š. je tak jednoznačne dané pretože obžalovaný J. Y. koordinovane s obžalovaným J.. G. Š. vytvoril možnosť - umožnil, aby nastal poruchový následok, a tak spoločne vyvolali hrozbu „protiprávneho zadržania...“ resp. hrozbu vzniku „sprenevery“ a zároveň tak mali snahu uvedením do omylu vylákať od iného - od Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry nenávratný finančný príspevok. Zákonodarca takéto konanie kriminalizuje ako samostatný dokonaný trestný čin (v odseku 1 - viď vyššie) nie ako pomoc k trestnému činu. Preto najvyšší súd upravil znenie právnej vety tak, aby zodpovedala spolupáchateľstvu v zmysle § 20 Trestného zákona.

Okrem uvedeného odvolací súd v súvislosti s výrokom o vine musel (s ohľadom na § 2 ods. 1 Trestného zákona) zohľadniť novelu Trestného zákona účinného od 6. augusta 2024, najmä ustanovenie § 125 ods. 1, podľa ktorého: „Škodou malou sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 700 Eur. Škodou väčšou sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 20.000 Eur. Značnou škodou sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 250.000 Eur. Škodou veľkého rozsahu sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 650.000 Eur. Tieto hľadiská sa použijú rovnako na určenie výšky prospechu, hodnoty vecí a rozsahu činu“.

S ohľadom na to bolo povinnosťou odvolacieho súdu upraviť právnu kvalifikáciu konania obžalovaného zodpovedajúcu novele Trestného zákona, a preto tak aj učinil spôsobom prezentovaným v právnej vete tohto rozsudku.

Trestný čin subvenčného podvodu podľa § 225 Trestného zákona je úmyselným trestným činom, ktorého podstata spočíva vo vylákaní plnenia od oprávneného subjektu predstieraním okolností, ktoré nie sú súladné s podmienkami, za ktorých možno plnenie poskytnúť, pričom páchatel tak uvádza oprávnený subjekt do omylu v otázke splnenia predpísaných podmienok. Podmienkou naplnenia objektívnej stránky skutkovej podstaty tohto trestného činu v základnej skutkovej podstate nie je vznik škody, preto ani

úmysel páchatel'a nemusí k spôsobeniu škody smerovať, aj keď spravidla tomu tak bude. Konaním aj obžalovaného Y. opísaným v skutkovej vete rozsudku boli podľa názoru najvyššieho súdu splnené všetky znaky skutkovej podstaty tohto trestného činu (viď aj nižšie).

Obdobné právne závery ohľadom právnej kvalifikácie konania obžalovaného ako pri trestnom čine podľa § 261 Trestného zákona sa týkajú aj trestného činu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1 Trestného zákona, avšak s tým rozdielom, že pri trestnom čine podľa § 225 ods. 1 Trestného zákona ide „v celku“ len o pokus tohto trestného činu, nakoľko nedošlo k spôsobeniu následku - škody - nedošlo, nezávisle od vôle obžalovaného, k vyplateniu sumy 18.184,50 Eur.

Najvyšší súd vyhovel návrhu obžalovaného na doplnenie dokazovania a k predmetnej trestnej veci pripojil vyšetrovací spis KR PZ v Trnave ČVS: KRP-9/2-VYS-TT-2025 (pôvodné číslo konania ČVS: PPZ-50/NKA-BA4-2019) a na verejnom zasadnutí vykonal navrhované dôkazy ich prečítaním.

Pokiaľ obžalovaný namietol, porušenie zákona zo strany polície pri vykonaní prehliadky osobného motorového vozidla Porsche Cayen vykonanej 25.05.2015 s tým, že neboli splnené podmienky na postup podľa § 101 ods. 3 Trestného poriadku, pretože tento postup nebol neodkladný, najvyšší súd k tomu uvádza nasledovné.

Na č. l. 1656 pripojeného spisu sa nachádza zápisnica o vykonaní prehliadky iných priestorov nesprávne označená ako zápisnica o domovej prehliadke. Z jej obsahu je však nepochybné, že ide o zápisnicu o prehliadke vozidla. V zápisnici sa okrem iného konštatuje: „Dňa 25.05.2015 bolo prikročené na základe telefonického súhlasu na vykonanie prehliadky iných priestorov vydaného dňa 25.05.2015 v čase o 17:25h prokurátorom Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR JUDr. Marekom Sivákom k vykonaniu prehliadky iných priestorov alebo pozemkov - Osobného vozidla: Porsche Cayen, čiernej farby, ev. č. R. XXXCT, držiteľ: J. Y., nar. XX.XX.XXXX, byt. T. I.. XX J. Q. T., ktoré bolo v čase nájdenia vozidla zaparkované na ul. T., R., parkovisko pred S.“.

V zápisnici vyšetrovateľ tiež uviedol, že ide o postup podľa § 101 ods. 3 Trestného poriadku.

Z vyššie uvedeného je zjavné, že vyšetrovateľ vykonal prehliadku vozidla so súhlasom prokurátora, a teda postupoval v zmysle § 101 ods. 1 Trestného poriadku. Pokiaľ v zápisnici uviedol, že išlo o postup podľa § 101 ods. 3 Trestného poriadku nie je to správna informácia a išlo o chybný zápis vyšetrovateľa, pretože tak sa postupuje len vtedy ak súhlas nemožno dosiahnuť

Procesným, formálnym nedostatkom pri vykonaní prehliadky vozidla je skutočnosť, že v spise sa nenachádza písomný „Príkaz policajta na prehliadku iných priestorov a pozemkov“ v zmysle § 101 ods. 1 Trestného poriadku, ktorý mal byť obžalovanému Y. doručený pri prehliadke vozidla, alebo najneskôr do 24 hodín po odpadnutí prekážky, ktorá bránila doručeniu. Nakoľko však ide o poriadkovú lehotu jej nedodržanie nepredstavuje zmarenie samotnej prehliadky v zmysle nepoužiteľnosti dôkazov pri nej získaných.

Najvyšší súd uzatvára. Obžalovaný má pravdu v tom keď tvrdí, že neboli splnené podmienky na prehliadku vozidla podľa § 101 ods. 3 Trestného poriadku. Zároveň ale platí, že prehliadka vozidla bola vykonaná podľa § 101 ods. 1 Trestného poriadku na ústny príkaz policajta vydaný so súhlasom prokurátora. Nevydanie písomného príkazu policajta v zmysle § 101 ods. 1 Trestného poriadku a jeho nedoručenie obžalovanému v stanovenej lehote je síce formálne - procesným nedostatkom (je v ďalšom konaní odstrániteľný), ktorý ale nespôsobuje nezákonnosť samotnej prehliadky vozidla, pretože z materiálneho hľadiska bola prehliadka vozidla vykonaná v súlade so zákonom, pričom takýmto postupom nedošlo k závažnému porušeniu práv obžalovaného. Obžalovaný totižto presne vedel čo sa ide diať, prečo sa to ide diať a kto to učiniť (viď zápisnicu o vykonaní prehliadky vozidla).

Obžalovaný J. Y. v ostatnej časti odvolania uviedol len to čo už prezentoval pred Špecializovaným trestným súdom (pričom na všetky obhajobné argumenty Špecializovaný trestný súd odpovedal obžalovanému v odôvodnení svojho rozsudku). Obžalovaný v odvolaní analyticky rozobral odôvodnenie rozsudku Špecializovaného trestného súdu, ale závery súdu interpretuje inak - „svojou pravdou“.

Menovaný v odvolaní nenamietol, že by nedostal odpovede na dôležité otázky, ale namietol, že odpovede súdu, ktoré dostal sú nesprávne a nestotožňuje sa s nimi, napr. :

- „K mojej námietke ohľadne zhodnotenia či cena prístroja bola cenou bežnou sa súd vysporiadal ...“.
- „Súd prvého stupňa sa nestotožnil ani s mojou námietkou, že verejné obstarávanie nebolo predstierané. Svoje úvahy pritom súd oprel ...“.
- „Súd prvého stupňa sa však napriek mojej námietke v tomto smere absenciou ekonomickej logiky výpovede Š. nezaoberal. Ak tvrdenie Š. nedáva zmysel v základnom motíve popísanej trestnej činnosti, nie je možné jeho výpoveď považovať za dôveryhodnú“.
- „Súd prvého stupňa vyhodnotil moje tvrdenie o tom, že žiadna dohoda o páchaní trestnej činnosti medzi mnou a Š. nebola ako nepravdivé. Odôvodnil to tým, že...“.
- „Ostatné moje obhajobné námietky súd zhrnul na strane 11 do skupiny...“.

Obhajobné argumenty obžalovaného Y. v konfrontácii s priebehom skutkového deja, potvrdeným výpoveďou obžalovaného T., ktorú najvyšší súd považuje za pravdivú, postrádajú relevanciu, pretože je zrejmé, že baliaca linka bola dodaná do firmy G., s. r. o. už 28.11.2013 a uvedená do prevádzky bola 03.04.2014 až 04.04.2014. Všetky úkony zo strany obžalovaných po dodaní linky do firmy G., s. r. o. boli účelovo prispôbené tomu, aby sa na dodaní linky „zarobilo“ - aby sa „vytiahli“ peniaze z rozpočtu Európskej únie a z rozpočtu Slovenskej republiky. Veď práve preto a len preto bol do tohto podvodného procesu zapojený obžalovaný Y. ako oficiálne legálny článok, avšak v realite ako nepotrebný a nadbytočný subjekt, ktorého úlohou bolo len „zlegalizovať“, v rámci predstieranej verejnej súťaže, získanie stroja, ktorý už bol dávno získaný. Bolo preto „potrebné“ podpísať dodací list a preberací protokol o odovzdaní linky s dátumom 09.04.2015 hoci stroj už bol viac ako rok dodaný. Už len táto skutočnosť sama o sebe bez ďalšieho dokumentuje nekalé a protizákonné konanie obidvoch obžalovaných.

Súd prvého stupňa správne a v súlade so zákonom vyhodnotil dôkazy nielen jednotlivo ale i v súhrne. Práve hodnotenie dôležitých dôkazov vo vzájomných súvislostiach potvrdilo opodstatnenosť obžaloby, predostrelo a vysvetlilo čo, kde a ako bolo obžalovaným J. Y. spáchané.

K podstatným a dôležitým obhajobným argumentom, ktoré obžalovaný zopakoval aj v odvolaní, sa zrozumiteľným, jasným a vyčerpávacím spôsobom vyjadril už súd prvého stupňa, a preto odvolací súd odkazuje na odôvodnenie rozsudku Špecializovaného trestného súdu, z ktorého závermi sa najvyšší súd plne stotožnil, odkazuje na ne a len stručne dodáva.

Novela Trestného zákona účinná od 6. augusta 2024 okrem kvalifikačných predpokladov (k tomu sa najvyšší súd vyjadril vyššie) zmenila aj trestné sadzby za trestné činy, pre ktoré sa vedie toto trestné konanie na čo odvolací súd reagoval vo výroku o treste, keď obžalovanému Y. uložil miernejší „len“ peňažný trest.

Najvyšší súd pri ukladaní trestu menovanému, vychádzajúc z ustanovenia § 34 Trestného zákona, zohľadnil aj dĺžku času, ktorá uplynula od spáchania trestného činu, okolnosť že k škodlivému následku nedošlo (pokus trestného činu), osobu obžalovaného, ktorý od roku 1995 nemá žiadnu kriminálnu minulosť a je pozitívne hodnotený ako usporiadaný občan ako i jeho majetkové pomery a dospel k záveru, že peňažný trest, ktorý mu uložil spoločne s ustanoveným náhradným trestom odňatia slobody spravodlivo a v primeranej miere zodpovedá účelu trestu z hľadiska jeho generálnej i individuálnej prevencie a dostatočne vyjadruje aj požiadavku morálneho odsúdenia páchatel'a spoločnosťou.

So zreteľom na vyššie uvedené skutočnosti, rozhodol najvyšší súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.